

(dokuzano mobilnie) 17 45
wpłynęło 17.10.2019 r.
Bartkowski J.

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW

DEPARTAMENT SPOŁECZEŃSTWA OBYWATELSKIEGO

Warszawa, dnia 4. października 2019 r.

DOB.NK.3821.12.2019.EWS(2)

Pani

Katarzyna Tokarska

Prezes Zarządu

Akademii Liderów Innowacji i Przedsiębiorczości

Fundacja im. dr Bogusława Federa

ul. E. Orzeszkowej 2

05-827 Grodzisk Mazowiecki

PROTOKÓŁ KONTROLI

Na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 w związku z art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r., poz. 688, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą”, w dniach od 9 do 13 września 2019 r. została przeprowadzona w fundacji Akademia Liderów Innowacji i Przedsiębiorczości Fundacja dr Bogusława Federa¹ z siedzibą w Grodzisku Mazowieckim kontrola prawidłowości wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych otrzymanych w 2018 r., w tym w zakresie prowadzenia promocji w rozumieniu ustawy. Kontrola obejmowała okres od 1 maja 2018 r. do dnia rozpoczęcia czynności kontrolnych.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolujący w składzie: Elżbieta Woźniak – Sionek, Asystent Dyrektora, Iwona Chojnacka, Główny Specjalista, Jakub Bartkowski, Starszy Specjalista w Wydziale Nadzoru i Kontroli Departamentu Społeczeństwa Obywatelskiego

¹ Zwana dalej „Fundacją”;

1746
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, na podstawie upoważnień odpowiednio nr 12, 13 i 14 z 2019 r., wydanych przez prof. Piotra Glińskiego, Wiceprezesa Rady Ministrów, Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego. Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w siedzibie Fundacji w dniach od 9 do 13 września 2019 r.

Wszystkie ustalenia zawarte w niniejszym protokole zostały oparte na przedstawionych materiałach źródłowych Fundacji i wyjaśnieniach udzielonych przez p. Katarzynę Tokarską - Prezesa Zarządu Fundacji.

Kontrola została odnotowana w książce kontroli Fundacji.

(dowód: akta kontroli str. 8-13 upoważnienia do przeprowadzenia kontroli; str. 180-183 Umowa najmu lokalu na prowadzenie działalności)

W trakcie czynności kontrolnych dokonano następujących ustaleń:

I. Informacje podstawowe

Fundacja prowadzi działalność na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, może również podejmować działalność poza jej granicami. Siedzibą Fundacji jest Grodzisk Mazowiecki.

Fundacja została wpisana do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej Krajowego Rejestru Sądowego, zwanego dalej „KRS”, 4 grudnia 2008 r. (nr KRS 0000318482). Fundacja wpisana jest również do rejestru przedsiębiorców. Status organizacji pożytku publicznego uzyskała w dniu 4 listopada 2009 r. Zgodnie z informacją odpowiadającą odpisowi aktualnemu KRS posiada nr REGON 141760010 oraz NIP 5291768138.

Według statutu Fundacji², zwanego dalej „statutem” oraz KRS celami Fundacji są w szczególności:

1. podnoszenie poziomu edukacji i wykształcenia obywateli, a w szczególności przedsiębiorców i kadry zarządzającej przedsiębiorstw oraz zarządzających w obszarze edukacji i nauki;
2. promocja rozwoju opartego na wiedzy;
3. promocja zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;
4. kultura, sztuka, ochrona dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.

Wymienione cele Fundacja realizuje poprzez działania określone szczegółowo w § 13 statutu.

² Statut Akademii Liderów Innowacji i Przedsiębiorczości Fundacja im dr Bogusława Federa;

(dowód: akta kontroli str. 14-26 statut Fundacji, str. 27-33 informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu KRS)

II. Organy organizacji pożytku publicznego

Organami Fundacji są:

1. Rada Fundacji;
2. Zarząd Fundacji;
3. Kolegium Fundacji.

Rada Fundacji jest organem o uprawnieniach stanowiących i nadzorczych. Składa się z 3 do 7 osób. Do kompetencji Rady Fundacji należy m.in.:

1. nadzór nad działalnością Fundacji, w tym rozpatrywanie rocznych sprawozdań finansowych;
2. ustalenie i zatwierdzenie regulaminu Zarządu po akceptacji Fundatora;
3. opracowywanie wieloletnich strategii rozwojowych we współpracy z Fundatorem.

Członkami Rady są:

1. Jan Stefanowicz,
2. Piotr Moncarz
3. Piotr Kutkowski,
4. Bohdan Wyżnikiewicz.

Zarząd Fundacji podejmuje decyzje we wszystkich sprawach, które nie zostały zastrzeżone do kompetencji Rady Fundacji, a w szczególności:

1. kieruje działalnością Fundacji i reprezentuje ją na zewnątrz;
2. sprawuje zarząd majątkiem Fundacji;
3. sporządza doroczne sprawozdania finansowe i sprawozdania Fundacji.

Funkcje Prezesa Zarządu pełni p. Katarzyna Tokarska.

Kolegium Fundacji dysponuje uprawnieniami Fundatora. Może wykonywać jego uprawnienia, gdy utraci on możliwość wykonywania swojej funkcji, zgodnie z zapisami § 43a statutu. Kolegium może wykonywać zadania Fundatora, w szczególności:

1. powoływać i odwoływać Radę Fundacji lub każdego z jej członków, w każdym czasie;
2. powoływać i odwoływać Prezesa lub członków Zarządu, w każdym czasie oraz ustalać wynagrodzenie dla Prezesa Zarządu;
3. podejmować uchwały w sprawie zmian statutu Fundacji;
4. podejmować z Radą Fundacji uchwały w sprawie likwidacji Fundacji.

1748

(dowód: akta kontroli str. 14-26 statut Fundacji; str. 27-33 informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu KRS)

III. Działalność odpłatna i nieodpłatna pożytku publicznego

1. Zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej i odpłatnej pożytku publicznego

Zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy zakres prowadzonej działalności nieodpłatnej lub odpłatnej pożytku publicznego organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy określają w statucie lub w innym akcie wewnętrznym.

Stosownie do § 15 statutu Fundacja dla realizacji swoich celów statutowych może prowadzić odrębnie odpłatną i nieodpłatną działalność pożytku publicznego. Postanowienia ww. § określają zakres zadań w ramach odpłatnej i nieodpłatnej działalności pożytku publicznego. Odpłatna działalność pożytku publicznego obejmuje m.in: działania w zakresie nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, natomiast nieodpłatna działalność pożytku publicznego obejmuje m.in.: działalność wspomagającą rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości, działalność wspomagającą rozwój wspólnot i społeczności lokalnych oraz ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego.

Ponadto § 23 statutu zawiera informację dotyczącą możliwości prowadzenia przez Fundację działalności gospodarczej.

W wyniku weryfikacji odpisu aktualnego z KRS (dział III Rubryka IV – przedmiot działalności statutowej organizacji pożytku publicznego) stwierdzono, że przedmiot odpłatnej działalności statutowej jest niezgodny z zakresem tej działalności określonej w statucie. Na zapytanie³ zespołu kontrolnego dot. rozbieżności pomiędzy statutem a informacjami zawartymi w KRS, w zakresie odpłatnej działalności statutowej Fundacja wyjaśniła⁴ „(...) pierwotnie zakres działalności planowany był szerzej i KRS zawierał ten szerszy zakres. Jednak w statucie ograniczono go, gdyż ówczesnie planowano także ewentualne uruchomić działalność gospodarczą (...) w tym odpłatną (...)”.

W okresie objętym kontrolą Fundacja prowadziła wyłącznie nieodpłatną działalność pożytku publicznego, co wynika z „Rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2018” oraz wyjaśnień Fundacji z dnia 16 września 2019 r., w których wskazano: „(...) Fundacja nie prowadzi odpłatnej działalności pożytku publicznego ani tej określonej w Statucie, ani w tej KRS (...)”.

³ Pismo z dnia 11 września 2019 r.;

⁴ Pismo z dnia 16 września 2019 r.;

Biorąc powyższe pod uwagę Fundacja spełniła wymóg określony w art. 10 ust. 3 ustawy. Jednocześnie ustalono, że postanowienia statutu i KRS są niespójne w odniesieniu do przedmiotu odpłatnej działalności pożytku publicznego.

(dowód: akta kontroli str. 14-26 statut Fundacji, str. 27-33 – informacja odpowiadająca odpisowi aktualnemu KRS; str. 193-194 – Pismo z dnia 11 września 2019 r., str. 195-203 – Pismo z dnia 16 września 2019 r.)

2. Wyodrębnienie rachunkowe nieodpłatnej i odpłatnej działalności pożytku publicznego oraz działalności gospodarczej

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy prowadzenie przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 2-4 ustawy nieodpłatnej działalności pożytku publicznego, odpłatnej działalności pożytku publicznego lub działalności gospodarczej wymaga rachunkowego wyodrębnienia tych form działalności w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników każdej z tych działalności, z zastrzeżeniem przepisów o rachunkowości.

Zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych zostały określone Uchwałą Zarządu Fundacji z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie zasad polityki rachunkowości.

Księgi rachunkowe Fundacji są prowadzone poza siedzibą w Biurze Rachunkowym „FINANS” przy ul. E. Orzeszkowej 2, 05-827 Grodzisk Mazowiecki, na podstawie umowy z dnia 1 lipca 2010 r., z późn. zm. Księgi rachunkowe prowadzone są techniką komputerową z zastosowaniem programu finansowo – księgowego WAPRO Fakir, wersja 8.40.8.

Zgodnie z pkt. III polityki rachunkowości wykaz kont księgi głównej stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały. Zdarzenia na kontach księgi głównej grupuje się, a konta księgi głównej uzupełnia ewidencją szczegółową, stosując zasady określone w załączniku nr 2 do ww. uchwały.

Według polityki rachunkowości ewidencja kosztów prowadzona jest w układzie rodzajowym kont zespołu 4 i kalkulacyjnym zespołu 5. Przychody według źródeł ich pochodzenia ewidencjonowane są na kontach zespołu 7, natomiast wynik finansowy jest ewidencjonowany na kontach zespołu 8.

W planie kont zarówno w 2018 r. jak i w 2019 r. wyodrębniono następujące konta:

1. 500 *Koszty nieodpłatnej działalności statutowej*. Na wskazanym koncie wyodrębniono analitycznie konta dotyczące realizowanych przez Fundację projektów, w szczególności:

1) 500-001 – *Mikroporady*,

- 2) 500-008 – *Cykl wystaw prywatnie*,
 - 3) 500-011 – *Uczę się zarządzać swoją karierą*.
2. 760 *Przychody operacyjne*. Na wskazanym koncie wyodrębniono analitycznie konta dotyczące realizowanych przez Fundację projektów, w szczególności:
- 1) 760 *przychody operacyjne*,
 - 2) 760-1 *działalności nieodpłatnej pożytku publicznego*,
 - 3) 760-1-1 *Wpłaty 1% podatku*,
 - 4) 760-1-3 *Darowizny*.
 - 5) 760-1-4 *Granty*.
3. 862 *Wynik finansowy*⁵. Na wskazanym koncie wyodrębniono analitycznie konto:
- 862-04 *Wynik finansowy 2017*.
4. 860 *Wynik finansowy*⁶. Na wskazanym koncie wyodrębniono analitycznie konto:
- 860-1 *Wynik na nieodpłatnej działalności statutowej*.

W 2018 r. i 2019 r. wyodrębniono w planie kont, konta zespołu 4, w tym:

1. 401 *Zużycie materiałów i energii*,
2. 402 *Usługi obce*,
3. 403 *Podatki i opłaty*,
4. 404 *Wynagrodzenia*.

W ocenie kontrolujących, sposób prowadzenia ewidencji pozwala na określenie przychodów, kosztów oraz wyniku finansowego nieodpłatnej działalności pożytku publicznego. Tym samym nie stwierdzono naruszenia wymogów określonych w art. 10 ust. 1 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 35-36 Uchwała Zarządu Fundacji z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie zasad polityki rachunkowości, str. 37-39 polityka rachunkowości, str. 41-54 – załącznik nr 1 do ww. uchwały, str. 55 – załącznik nr 2 do ww. uchwały, str. 171-179 – umowa z dnia 1 lipca 2010 r. na prowadzenie ksiąg rachunkowych)

IV. Prawdliwość gromadzenia i wydatkowania środków pochodzących z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych

Zgodnie z art. 27 ust. 1 i 2 ustawy podatnik podatku dochodowego od osób fizycznych⁷ może, na zasadach i w trybie określonym w przepisach odrębnych, przekazać 1% podatku obliczonego zgodnie z odrębnymi przepisami na rzecz wybranej przez siebie

⁵ Według planu kont w 2018 r. (załącznik nr 1 do polityki rachunkowości);

⁶ Według planu kont w 2019 r. (załącznik nr 1 do polityki rachunkowości);

⁷ Zwany dalej „pdef” lub „podatkiem”;

organizacji pożytku publicznego. Otrzymane przez organizację pożytku publicznego środki finansowe pochodzące z 1% pdof mogą być wykorzystane wyłącznie na prowadzenie działalności pożytku publicznego.

Ponadto, zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy organizacja pożytku publicznego ma obowiązek wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków finansowych pochodzących z 1% pdof.

1. Otrzymane środki z 1% podatku

Kwota środków pochodzących z 1% pdof z rozliczenia za rok 2017 przekazanych przez urzędy skarbowe w 2018 r., według zapisów ewidencji księgowej Fundacji wynosiła 3 699 276,69 zł. Porównanie zapisów na koncie księgowym 760-1-1 *Wpłaty 1% podatku* z wpływami na rachunek bankowy właściwy do przekazania 1% pdof w oparciu o wyciągi bankowe, dostępne w siedzibie organizacji, wykazało ich zgodność. Kwota wpływów z odpisów 1% pdof nie jest spójna z danymi zawartymi w wykazie Ministerstwa Finansów - *Wykaz organizacji pożytku publicznego, które w 2018 r. otrzymały 1% należnego podatku za 2017 r.* stanowiący załącznik nr 2 do *Informacji dotyczącej kwot 1% należnego podatku dochodowego od osób fizycznych przekazanych organizacjom pożytku publicznego w 2018 rok*, ponieważ wysokość środków z 1% pdof wskazana w powyższym dokumencie odzwierciedla ich stan na dzień 17 września 2018 r., a ewidencja ww. konta wskazuje stan na dzień 31 grudnia 2019 r. Według wykazu kwota wpływów z 1% pdof na rzecz Fundacji wyniosła 3 692 549,99 zł (pozycja 26 wykazu).

Jednocześnie w toku kontroli ustalono, że Fundacja posiada rachunek bankowy właściwy do przekazania 1% podatku o następującym numerze: 18 1050 1924 1000 0090 6772 5672.

(dowód: akta kontroli – zapisy ewidencji księgowej (raport z konta nr 760-1-1 wpłaty 1% podatku za okres od 01.05.2018 do 31.12.2018 – płyta DVD; wyciąg z rachunku bankowego Fundacji – płyta DVD; str. 57-60 Zgłoszenie identyfikacyjne/zgłoszenie aktualizacyjne osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej, będącej podatnikiem lub płatnikiem (NIP-2); str. 61 pismo Prezesa Fundacji do Urzędu Skarbowego w Grodzisku Mazowieckim z dnia 28.01.2009 r.; str. 1549 wykaz organizacji pożytku publicznego, które w 2018 r. otrzymały 1% należnego podatku za 2017 r. – wyciąg)

2. Prowadzenie ewidencji księgowej środków pochodzących z 1% podatku

Analiza polityki rachunkowości Fundacji, w tym Zakładowego Planu Kont wskazuje na wyodrębnienie przychodów i kosztów pochodzących ze środków 1% podatku.

W przedłożonym kontrolującym planie kont widnieje konto 760-1-1 *Wpłaty 1% podatku*, na którym są ewidencjonowane wpłaty od urzędów skarbowych z tytułu 1% pdof.

W ramach prowadzonej działalności nieodpłatnej pożytku publicznego na kontach zespołu 5 ewidencjonowane są koszty w podziale analitycznym na poszczególne projekty realizowane przez Fundację z uwzględnieniem kosztów finansowanych ze środków pochodzących z 1% pdof, m.in.:

- 500-001 – *Mikroporady*,
- 500-008 – *Cykl wystaw prywaciarze*,
- 500-011 – *Uczę się zarządzać swoją karierą*.

Jednak z ewidencji konta 500-001 – *Mikroporady* wynika, że były na nim ewidencjonowane oprócz kosztów ponoszonych ze środków 1% pdof także koszty ze środków pochodzących z *GOOGLE GRANTS*, co było sprzeczne z ww. art. ustawy, gdyż zgodnie z treścią ww. przepisu nie powinny być one ewidencjonowane na tym samym koncie.

W ramach zespołu 4 w 2018 r. i 2019 r. wyodrębniono w planie kont, w szczególności następujące konta:

1. 401 *Zużycie materiałów i energii*,
2. 402 *Usługi obce*,
3. 403 *Podatki i opłaty*,
4. 404 *Wynagrodzenia*.

Natomiast na podstawie analizy ewidencji ww. kont nie można ustalić, które operacje dotyczą środków pochodzących z 1% pdof, co w ocenie kontrolujących także stanowi naruszenie ww. art. ustawy.

W związku z powyższym stwierdzono, że koszty ponoszone w ramach 1% pdof nie zostały wyodrębnione w sposób właściwy w ewidencji księgowej zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 37-55 polityka rachunkowości Fundacji wraz z załącznikami; zapisy ewidencji księgowej z ww. kont – płyta DVD)

5. Wydatkowanie środków pochodzących z 1 % podatku

Według „Rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2018” sporządzonego 29 maja 2019 r. Fundacja wydatkowała ze środków pochodzących z 1% podatku kwotę 3 237 524,74 zł.

Fundacja poniosła z ww. środków koszty na następujące działania, a w szczególności:

1. Projekt „mikroPorady.pl”	2 221 134,08 zł;
2. Projekt „Cykl Wystaw Prywaciarze”	43 385,82 zł;

3. Projekt „E-Punkt Konsultacyjny” 77 820,09 zł;
4. Projekt „Uczę się zarządzać swoją karierą” 44 367,53 zł.

Zgodnie z przedstawionym zestawieniem faktur (rachunków) finansowanych lub współfinansowanych ze środków pochodzących z 1% pdof wynika, że Fundacja w okresie od 1 maja do 31 grudnia 2018 r. wydatkowała 1 083 403,31 zł, natomiast w okresie od 1 stycznia do 9 września 2019 r. wydatkowała kwotę 1 956 587,61 zł, co stanowi łącznie kwotę 3 039 990,92 zł.

Kontroli poddano całość dowodów źródłowych dokumentujących operacje gospodarcze dotyczące wydatków poniesionych ze środków 1% pdof. W trakcie badania ww. dokumentacji nie stwierdzono nieprawidłowości w wydatkowaniu środków pochodzących z 1% pdof, które były wykorzystane na działalność pożytku publicznego, w tym na ww. projekty. Natomiast w wyniku analizy ww. rachunku bankowego właściwego do przekazywania środków 1% pdof ustalono, że były z niego pobierane przez bank *opłaty/prowizje* za przelewy w łącznej kwocie 204,30 zł. Wykorzystanie przez Fundację środków pochodzących z 1% pdof na koszty opłat bankowych należy uznać za niezgodne z treścią art. 27 ust. 2 ustawy. Koszty opłat bankowych nie są bowiem kosztami bezpośrednio związanymi z działalnością statutową organizacji pożytku publicznego. Środki pochodzące z 1% pdof nie mogą być przeznaczone i wydatkowane na pokrycie świadczeń ubocznych, które nie są bezpośrednio związane z zakresem sfery zadań publicznych określonej w art. 4 ustawy. W związku z powyższym uznaje się kwotę w wysokości 204,30 zł za wydatki niekwalifikowalne.

Ustalono ponadto, że z rachunku oszczędnościowego Fundacji o numerze 10 1050 1924 1000 0023 4333 6810 także ponoszono koszty *opłat/prowizji* za przelewy w łącznej kwocie 63,50 zł, co również uznano za wydatki niekwalifikowalne.

W wyniku kontroli stwierdzono również, że na części dokumentów źródłowych nie sporządzono opisu zgodnie z wymogami art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że rachunek bankowy Fundacji właściwy do przekazania środków z 1% pdof oraz ww. rachunek oszczędnościowy są oprocentowane, a uzyskane odsetki przeznaczone są m.in. na: zakup materiałów biurowych, paliwa, wydawnictw, w ramach prowadzonej nieodpłatnej działalności pożytku publicznego⁸.

⁸ Pismo z dnia 16 września 2019 r. (odp. nr 9 i 10).

W wyniku analizy zapisów księgowych zaewidencjonowanych na kontach kosztów dotyczących poszczególnych projektów Fundacji stwierdzono, że kwoty te są zgodne z przedłożoną dokumentacją źródłową.

Fundacja dysponuje samochodem marki Citroen (Xsara Picasso), który został przekazany na podstawie umowy darowizny przez [REDAKTOWANE] i jest wykorzystywany do realizacji celów statutowych Fundacji⁹.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że wyboru firmy GoldenSubmarine Sp. z o.o., której powierzono wykonanie i administrowanie serwisów internetowych Fundacji dostępnych pod domenami: Mikroporady.pl, Wiedza3g.pl, JestemSzefem.pl, dokonano na podstawie konkursu ofert, ogłoszonego na stronie BIP Fundacji. Wybór był analizowany i zaakceptowany przez Radę Fundacji¹⁰.

W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w wydatkowaniu środków pochodzących z 1% pdof, które zostały wykorzystane przez Fundację na działalność pożytku publicznego zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy, z wyjątkiem wydatków poniesionych na opłaty/prowizje za przelewy elektroniczne opisane w dalszej części dokumentu.

(dowód: akta kontroli str. 84-106 Roczne sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2018; str. 156-166 zestawienie faktur (rachunków) finansowanych lub współfinansowanych ze środków pochodzących z 1% pdof; str. 193-194 Pismo z dnia 11 września 2019 r.; str. 195-203 Pismo z dnia 16 września 2019 r.; str. 246-248 Załącznik nr 5; str. 254-263 Załącznik nr 7; str. 303-398 Załącznik nr 12; wyciąg z rachunku bankowego Fundacji – płyta DVD; str. 766-1548 dokumentacja finansowa – faktury/rachunki itp.)

4. Prawidłowość gromadzenia środków pochodzących z 1% pdof zgodnie z art. 27aa ustawy

Zgodnie z art. 27aa ustawy organizacja pożytku publicznego, która została uwzględniona w wykazie, o którym mowa w art. 27a, nie może wzywać do przekazania lub przekazywać środków finansowych pochodzących z 1% pdof na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w tym wykazie.

Z analizy prowadzonego przez Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności - Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego¹¹ Wykazu organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2017¹²,

⁹ Pismo z dnia 16 września 2019 r. (odp. nr 7).

¹⁰ Pismo z dnia 16 września 2019 r. (odp. nr 16).

¹¹ Zwanego dalej „Narodowym Instytutem”;

¹² Zwany dalej „wykazem”;

wraz z jego aktualizacjami wynika, że w okresie objętym kontrolą Fundacja była zamieszczona w ww. wykazie¹³.

Badanie strony internetowej Fundacji wskazuje, że jednostka kontrolowana nie wzywała do przekazywania środków pochodzących z 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego, które nie zostały uwzględnione w ww. wykazie.

Z kolei analiza ewidencji księgowej kont, na których w ujęciu analitycznym ewidencjonowano koszty dotyczące poszczególnych projektów Fundacji finansowane ze środków pochodzących z 1% pdof wskazuje, że Fundacja w okresie objętym kontrolą nie przekazywała ww. środków finansowych na rzecz innych organizacji pożytku publicznego, w szczególności tych, które nie zostały uwzględnione w ww. wykazie.

(dowód: akta kontroli str. 168-169 Wykaz organizacji pożytku publicznego uprawnionych do otrzymania 1% pdof za 2017 r. – wyciąg; zapisy ewidencji księgowej za okres od 01.05.2018 do 31.12.2018, 01.01.2019 do 09.09.2019 r. – płyta DVD; wyciąg z rachunku bankowego Fundacji – płyta DVD)

V. Prowadzenie promocji do przekazania 1% pdof

1. Prowadzenie ewidencji księgowej środków wydatkowanych na promocję 1% podatku

Zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy organizacja pożytku publicznego wyodrębnia w ewidencji księgowej środki finansowe pochodzące z 1% podatku, w tym wysokość środków wydatkowanych na promocję 1% pdof, o której mowa w art. 27c ust. 1 ustawy.

W toku kontroli stwierdzono, że plan kont Fundacji wskazuje na wyodrębnienie w ewidencji księgowej zarówno w 2018 r. i 2019 r. w ramach konta 409 *Pozostałe koszty* kosztów promocji na kontach 409-4 *Reklama, promocja*¹⁴, 409-4 *Reklama*¹⁵ oraz 409-5 *promocja 1%*¹⁶. W planie kont wyodrębniono również konto 501 *Pozyskanie 1%*¹⁷, na którym ewidencjonowano koszty związane z promocją 1% pdof. Ponadto analiza ewidencji księgowej wykazała, że ww. koszty ewidencjonowane¹⁸ były także na innych kontach zespołu 4 i 5.

Biorąc powyższe pod uwagę stwierdzono, że Fundacja zgodnie z ww. przepisem wyodrębniła w ewidencji konto 409-5 *promocja 1%* oraz konto 501 *Pozyskanie 1%*, dotyczące kosztów promocji ponoszonych ze środków 1% pdof. Natomiast w ewidencji powyższe koszty były księgowane nie tylko na ww. kontach, ale także innych kontach

¹³ W szczególności pod numerem: 6680 (maj 2018 r.), 6640 (grudzień 2018 r.);

¹⁴ Według planu kont w 2018 r. (załącznik nr 1 do polityki rachunkowości);

¹⁵ Według planu kont w 2019 r. (załącznik nr 1 do polityki rachunkowości);

¹⁶ Według planu kont w 2018 r. i 2019 r. (załącznik nr 1 do polityki rachunkowości);

¹⁷ Według planu kont w 2018 r. i 2019 r. (załącznik nr 1 do polityki rachunkowości);

¹⁸ Zarówno 2018 r. i 2019 r.;

zespołu 4 i 5, przez co tylko częściowo spełniono wymóg wyodrębnienia kosztów promocji ponoszonych ze środków 1% p.dof. określony w art. 27 ust. 2c ustawy. Należy także wskazać, że nazwa konta 501 *Pozyskanie 1%* nie wskazuje jednoznacznie, że służy do ewidencjonowania ww. kosztów.

Według „Rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2018” koszty promocji wyniosły 241 827,12 zł i były zgodne z ewidencją na koncie 501 *Pozyskanie 1%*. Jednocześnie jednak w dniu 16 września 2019 r. Fundacja złożyła wyjaśnienia¹⁹, w których przedstawiła korektę działań prowadzonych w ramach promocji 1% polegającą na weryfikacji kosztów poniesionych na promocję. Zgodnie z przedstawionymi wyjaśnieniami potrzeba korekty powstała „(...) w wyniku błędnych dekretacji i księgowania, niektórych wydatków na promocję (...) Dotyczy to zdarzeń, w których działania prowadzone na promocję stanowiły niewielki procentowy udział w rozpowszechnianiu działań finansowanych z 1% czyli m.in. mikroporady.pl i nie były one głównym działaniem ukierunkowanym na promocję 1%. Wynika to ze specyfikacji działania Fundacji, która w znaczącej większości przypadków ujmuje działania na promocję 1% jako dodatkowy element realizowanego pożytku publicznego, stąd też, przez przeoczenie proporcjonalne działania na promocję umknęły. Na specjalnie wyodrębnionym koncie analitycznym przeznaczonym do księgowania środków przeznaczonych na promocję pozyskiwania przez Fundację środków pochodzących z 1% błędnie zaksięgowano 19 faktur. Faktury w całości zostały przypisane kosztom projektów, nie uwzględniono kosztu promocji pozyskiwania środków pochodzących z odpisu 1% p.dof.” Z przedstawionych wyjaśnień wynika, że korekta dowodów księgowych dotyczących ww. kosztów nastąpiła wyłącznie za 2019 r., natomiast za 2018 r. nie było możliwości skorygowania zapisów księgowych, z uwagi na zamknięcie ksiąg rachunkowych i zatwierdzenie sprawozdania finansowego za dany rok obrotowy. Wskazano ponadto, że „kwoty błędnego przyporządkowania wydatków do poszczególnych projektów i promocji 1% przedstawiamy w formie zestawienia – załącznik nr 2 (...). Na tej podstawie zostanie złożona korekta sprawozdania merytorycznego za 2018 r.”. Z przedłożonego „Zestawienia błędnie zakwalifikowanych kosztów pokrytych ze środków pochodzących z 1%” za okres od 1 maja 2018 r. do 31 grudnia 2018 r. wynika, że koszty promocji w tym okresie zostały skorygowane o kwotę 463,01 zł. Natomiast koszty dotyczące okresu od 1 stycznia 2019 r. do 9 września 2019 r. zostały skorygowane o kwotę 12 993,12 zł. Podsumowując koszty związane z promocją w 2018 r. po korekcie wyniosły 242 290,13 zł, natomiast w 2019 r. 155 123,60 zł.

¹⁹ Załącznik nr 2 i 3 do pisma z dnia 16 września 2019 r.;

Kontrolujący przyjęli przedstawione wyjaśnienia, które skutkują koniecznością złożenia korekty „Rocznego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2018”, a w szczególności części dot. kosztów poniesionych na promocję ze środków 1% pdof.

(dowód: akta kontroli zapisy ewidencji księgowej z ww. kont – płyta DVD; str. 37-55 polityka rachunkowości Fundacji wraz z załącznikami; 84-106 Roczne sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2018; str. 195-203, 205-243 pismo Fundacji z dnia 16.09.2019 r. wraz z załącznikami)

2. Prawidłowość informacji o prowadzonej przez organizację pożytku publicznego promocji sfinansowanej lub współfinansowanej ze środków 1% pdof

Zgodnie z art. 27c ust. 1 ustawy organizacji pożytku publicznego, które prowadzą promocję polegającą na publicznym zachęcaniu do przekazania 1% podatku, finansowaną lub współfinansowaną ze środków pochodzących z 1% pdof powinny zamieszczać w szczególności na materiałach promocyjnych informację o ich finansowaniu lub współfinansowaniu z ww. środków.

Weryfikacja przedłożonych dokumentów księgowych²⁰ wykazała, że Fundacja dopełniła obowiązku wynikającego z ww. przepisu ustawy. W ramach promocji Fundacja m.in. dokonała zakupu licencji dedykowanej wersji programu „Mikroporady PIT 2018”. Strona internetowa Fundacji, na której można dokonać rozliczenia lub pobrać ww. program zawiera informację, że został on sfinansowany ze środków 1% pdof, co jest zgodne z § 2 rozporządzenia²¹.

(dowód: akta kontroli str. 195-203, 219-243 pismo Fundacji z dnia 16.09.2019 r. wraz z załącznikami)

Ponadto zgodnie z art. 27c ust. 2 ustawy programy komputerowe umożliwiające podatnikowi podatku dochodowego od osób fizycznych wypełnienie zeznania podatkowego dodatkowo powinny zawierać informację o możliwości swobodnego wyboru i przekazania 1% pdof organizacji pożytku publicznego albo braku swobodnego wyboru i przekazania 1% podatku organizacji pożytku publicznego.

²⁰ Załącznik nr 3 do pisma z dnia 16 września 2019 r.;

²¹ *Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zamieszczenia informacji przez organizację pożytku publicznego z zakresu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych z dnia 22 czerwca 2016 r. (Dz.U. 2016 poz. 973), Rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego w sprawie zamieszczenia informacji przez organizację pożytku publicznego z zakresu 1% podatku dochodowego od osób fizycznych z dnia 24 października 2018 r. (Dz.U. z 2018 r. poz. 2053).*;

Z analizy strony internetowej Fundacji wynika, że zawiera ona link do ww. programu umożliwiającego rozliczenie się z podatku dochodowego od osób fizycznych. Przed przystąpieniem do rozliczenia podatku dochodowego podatnik informowany jest, że „program ten nie umożliwia swobodnego wyboru i przekazania 1% podatku dochodowego od osób fizycznych wybranej organizacji pożytku publicznego” i jest dedykowany dla potrzeb Fundacji. Powyższa informacja spełnia wymogi określone w § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia. W konsekwencji nie stwierdzono naruszenia art. 27c ust. 2 ustawy.

VI. Obowiązki sprawozdawcze opp

1. Sporządzenie sprawozdania merytorycznego i finansowego

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy organizacja pożytku publicznego zobowiązana jest do sporządzenia rocznego sprawozdania merytorycznego ze swojej działalności. Elementy sprawozdania merytorycznego określa art. 23 ust. 6e ustawy. Wzór sprawozdania merytorycznego w okresie objętym kontrolą stanowi załącznik do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. *w sprawie wzorów rocznego sprawozdania merytorycznego oraz rocznego uproszczonego sprawozdania merytorycznego z działalności organizacji pożytku publicznego.*²²

Ustalenia kontroli wskazują, że sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego za 2018 rok zostało przyjęte²³ w dniu 20 maja br., a więc w terminie wynikającym z art. 23 ustawy.

Natomiast w myśl art. 23 ust. 2 ustawy organizacja pożytku publicznego sporządza roczne sprawozdanie finansowe na zasadach określonych w przepisach o rachunkowości.

W wyniku kontroli stwierdzono, że sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia 2018 do 31 grudnia 2018 r. zostało sporządzone i podpisane przez osobę, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych w Biurze Rachunkowym FINANS S.C. oraz Prezesa Zarządu Fundacji w dniu 25 marca 2019 r., a więc w terminie określonym w art. 52 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

Następnie uchwałą nr 1/2019 z dnia 20 maja 2019 r. Rada Fundacji przyjęła sprawozdanie finansowe za 2018 r. w terminie przewidzianym na zatwierdzenie sprawozdania określonym w art. 53 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

(dowód: akta kontroli str. 84-106 Roczne sprawozdanie merytoryczne z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2018; str. 118-131, 149-155 sprawozdanie finansowe

²² Dz.U. poz. 2061;

²³ Uchwała nr 2/2019 Rady Fundacji o zatwierdzeniu z dnia 20 maja 2019 r.;

Fundacji za rok 2018 r.; str. 132-133 uchwała nr 1/2019 z dnia 20 maja 2019 r. Rady Fundacji; str. 171-179 umowa na prowadzenie ksiąg rachunkowych)

2. Publikacja rocznego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania merytorycznego

Zgodnie z art. 23 ust. 6 ustawy organizacja pożytku publicznego zamieszcza zatwierdzone sprawozdanie finansowe i sprawozdanie merytoryczne ze swojej działalności w terminie do dnia 15 lipca roku następującego po roku, za który składane jest sprawozdanie finansowe i merytoryczne, na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zgodnie z cz. 1 pkt 1 Uchwały Zarządu Fundacji z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie zasad polityki rachunkowości rokiem obrotowym jednostki jest rok kalendarzowy. Fundacja zamieściła²⁴ w dniu 29 maja 2019 r. zatwierdzone sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie merytoryczne z działalności za rok 2018 na stronie podmiotowej Narodowego Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej w „Bazie sprawozdań finansowych i merytorycznych opp”. Tym samym jednostka kontrolowana nie uchybiła terminowi ustawowemu na zamieszczenie ww. sprawozdań wynikającemu z art. 23 ust. 6 ustawy.

(dowód: akta kontroli str. str. 35-39 Uchwała Zarządu Fundacji z dnia 20 maja 2009 r. w sprawie zasad polityki rachunkowości; str. 1550 – zrzut z ekranu – „Baza sprawozdań finansowych i merytorycznych opp”)

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. brak spójnych zapisów statutu i KRS w zakresie dotyczącym odpłatnej działalności pożytku publicznego;
2. ewidencjonowanie kosztów ponoszonych ze środków 1% pdof wraz z kosztami z innych źródeł finansowania (art. 27 ust. 2c ustawy);
3. nieprawidłowe wydatkowanie środków pochodzących z 1% pdof w kwocie 267,80 zł (art. 27 ust. 2 ustawy);
4. brak wskazania sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) na części dokumentów źródłowych (art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości);
5. ewidencjonowanie na różnych kontach kosztów ponoszonych na promocję ze środków 1% pdof (art. 27 ust. 2c ustawy);

²⁴ Zrzut z ekranu z dnia 23 września 2019 r.;

6. podanie nierzetelnych danych w „Rocznym sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2018”, a w szczególności części dot. kosztów poniesionych na promocję ze środków 1% pdof;
7. ewidencjonowanie kosztów dot. promocji 1% na wyodrębnionym koncie, którego nazwa nie jest adekwatna do rodzaju kosztów, które są na nim ewidencjonowane.

Protokół kontroli sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach – po jednym dla jednostki kontrolowanej i dla kontrolujących.

Pouczenie

Zgodnie z art. 31 ust. 2 ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 688, z późn. zm.) członek organu zarządzającego uprawniony do reprezentowania kontrolowanej organizacji pożytku publicznego lub osoba przez niego upoważniona może, w terminie 14 dni od dnia podpisania protokołu, złożyć na piśmie wyjaśnienia albo zgłosić zastrzeżenia do treści protokołu.

Podmiot kontrolowany:

Grodzisk Mazowiecki, dnia 10.10.2019

PREZES ZARZADU
Katarzyna Tokarska
Katarzyna Tokarska

Kontrolujący:

Warszawa, dnia 04.10.2019 r.
Starszy Specjalista

Bartkowski J.
Jakub Bartkowski

Główny Specjalista
Iwona Chojnacka
Iwona Chojnacka

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Departament Społeczeństwa Obywatelskiego
Wydział Nadzoru i Kontroli
Asystent Dyrektora
Elżbieta Woźniak-Sionek
Elżbieta Woźniak-Sionek